

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่

ทะเบียนเลขที่ สข 64100159

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ คำขอเลขที่ 63100246 ทะเบียนเลขที่ สข 64100159 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 21 สิงหาคม 2563

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. 2564

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒๐๙/๒๕๖๔

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่

(Pakchong-Khaoyai Durian หรือ Tu-Rian Pakchong-Khaoyai)

(1) เลขที่คำขอ	63100246	ทะเบียนเลขที่	สช 64100159
(2) วันที่ยื่นคำขอ	21 สิงหาคม 2563	วันที่ขึ้นทะเบียน	21 สิงหาคม 2563
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	1. จังหวัดนครราชสีมา
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. วิสาหกิจชุมชนทุเรียนและพืชสวน
4. วิสาหกิจชุมชนทุเรียนคลองม่วง-ปากช่อง
ที่อยู่ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา 30000		
(4) รายการสินค้า	ทุเรียน		
(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า			

คำนิยาม

ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ (Pakchong-Khaoyai Durian หรือ Tu-Rian Pakchong-Khaoyai) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ที่มีเนื้อสัมผัสเนียน แน่นหนึบ แห้ง ละเอียดย เส้นใยน้อย มีสีเหลืองอ่อนสม่ำเสมอทั้งผล กลิ่นหอมอ่อน รสชาติหวาน มัน ปลูกในเขตพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์ทุเรียน	พันธุ์หมอนทอง
(2) ลักษณะทางกายภาพ	
- ผล	ทรงผลรูปรีหรือรูปไข่หรือรูปกลม
- เปลือกผล	สีน้ำตาลหรือเขียวแกมเทา มีหนามแหลมใหญ่ เมื่อแก่เห็นร่องพูชัดเจน ร่องพูไม่ลึก
- เนื้อ	เนื้อหนา สีเหลืองอ่อน ผิวมันเงา เนื้อสัมผัสเนียน แน่นหนึบ แห้ง ละเอียดย เส้นใยน้อย
- รสชาติ	หวาน มัน

(6) กระบวนการผลิต

การปลูก

- (1) กิ่งพันธุ์หรือยอดพันธุ์ทุเรียน ต้องเป็นพันธุ์หมอนทองจากแหล่งที่เชื่อถือได้
- (2) ต้นต่อทุเรียน ใช้พันธุ์ทุเรียนพื้นบ้านจากพื้นที่อื่น เช่น จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชุมพร เป็นต้น หรือจากแหล่งอื่นที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะเมล็ดพันธุ์ให้มีอายุ 6 – 12 เดือน แล้วจึงนำกิ่งพันธุ์หรือยอดพันธุ์หมอนทองมาเสียบยอด
- (3) เตรียมแปลงปลูกโดยการไถ ขุดตอ ขุดรากไม้เก่าออกจากแปลง
- (4) ระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถวในช่วง 6 – 10 เมตร โดยวางแผนกำหนดแถวปลูกตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ซึ่งหากมีการจัดวางระบบน้ำ ต้องพิจารณาแนวทางจัดวางท่อในสวนด้วย
- (5) ขุดหลุมมีขนาดกว้าง และลึกด้านละ 50 เซนติเมตร นำปุ๋ยมาผสมคลุกเคล้ากับดินที่ขุดขึ้นมา แล้วนำกลับใส่คืนในหลุมประมาณ 2 ใน 3 ส่วนของหลุม
- (6) นำต้นกล้าวางลงตรงกลางหลุม แล้วกลบดินลงไปหลุม ปักไม้ข้างต้นทุเรียนแล้วผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันลม และทำร่มเงาให้ต้นทุเรียน
- (7) ควรปลูกทุเรียนในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของต้นกล้า
- (8) การให้น้ำ ถ้าฝนทิ้งช่วงควรรดน้ำให้ดินมีความชื้นอยู่เสมอ และในช่วงฤดูแล้งควรใช้วัสดุคลุมดินเพื่อช่วยรักษาความชื้นในดิน
- (9) ไม่ควรตัดแต่งกิ่งในปีที่ 1 – 2 เพื่อให้ต้นทุเรียนเติบโตอย่างเต็มที่ หลังจากตัดแต่งกิ่งควรใส่ปุ๋ย
- (10) ควรป้องกันกำจัดโรค เช่น ใบติด เพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยไฟ โรครากเน่าโคนเน่า เป็นต้น และควบคุมวัชพืช

การเก็บเกี่ยว

- (1) ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่เก็บเกี่ยวตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนกันยายน หรือตามสภาพภูมิอากาศในแต่ละปี
- (2) อายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม นับจากดอกบานจนถึงวันที่ผลแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 135 วัน หรือสังเกตลักษณะผล เช่น สีเปลือกจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือเขียวแกมเทา ก้านผลมีสีเข้มขึ้น สาก และปลิงจะบวมใหญ่เห็นรอยต่อชัดเจน ปลายหนามแห้ง รอยแยกบนพูจะเห็นได้ชัดเจน เป็นต้น
- (3) วิธีการเก็บเกี่ยวใช้วัสดุที่คมและสะอาดตัดเหนือปลิงของก้านผล ระวังอย่าให้ผลตกกระทบพื้น และห้ามวางผลทุเรียนบนพื้นดินในสวนโดยตรง เพื่อป้องกันเชื้อราที่เป็นสาเหตุของโรคผลเน่า

การบรรจุหีบห่อ

- (1) รายละเอียดบนฉลาก/หีบห่อ ให้ประกอบด้วยคำว่า “ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่” หรือ “Pakchong-Khaoyai Durian” หรือ “Tu-Rian Pakchong-Khaoyai”
- (2) ให้ระบุชื่อ ที่อยู่ เบอร์ติดต่อของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ แหล่งผลิต หรือ QR Code

(7) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอปากช่องตั้งอยู่ที่ละติจูด 14 องศา 24 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 101 องศา 25 ลิปดาตะวันออก ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนครราชสีมา ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นแอ่งกระทะสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 250 เมตร มีภูเขาและป่าเป็นแนวยาวกันเขตแดน คือทิวเขาตงพญาเย็น (เขาใหญ่) และทิวเขาตงรัก ส่วนบริเวณตอนล่างหุบเขามีความลาดชันค่อนข้างมาก ทำให้มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินในบริเวณนี้ค่อนข้างสูง พื้นที่ระหว่างเทือกเขาส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นลอนลึกและลอนตื้น ก่อให้เกิดต้นน้ำลำธารสำคัญหลายสาย เช่น ลำน้ำมูล ลำพระเพลิงลำตะคอง ลำเชียงไกร ลำปลายมาศ ลำแฉะ เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด โดยดินเป็น “ชุดดินปากช่อง” เกิดจากการผุพังสลายตัวของหินเชิงเขาของดินดานที่แทรกกับหินปูน ทำให้ระบายน้ำได้ดี ดินล่างมีสีแดงประกอบด้วยแร่ธาตุต่างๆ ได้แก่ ซิลิกาออกไซด์ ธาตุกลุ่มอัลคาไลร์เหล็กออกไซด์ แคลเซียมออกไซด์ แมกนีเซียมออกไซด์ โททาเนียมออกไซด์ และอะลูมินา ด้วยโครงสร้างดินมีคุณสมบัติการระบายน้ำที่ดี ดินไม่แฉะหรือน้ำขังแต่ยังคงดูดซับน้ำไว้ในปริมาณที่เป็นประโยชน์กับพืช ทำให้ทุเรียนคุณน้ำไปใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอปากช่องจัดอยู่ในพื้นที่ทุ่งหญ้าเขตร้อน โดยมีมรสุมหลักพัดผ่านคือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือหรือทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งกับมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงใต้หรือทิศใต้ ทำให้มีอากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุก สภาพอากาศกลางวันร้อนกลางคืนเย็น ส่งผลให้ทุเรียนที่ปลูกในพื้นที่ดังกล่าวมีรสชาติดี เนื่องจากอากาศหนาวเย็นในเวลากลางคืนจะทำให้ธาตุอาหารโพแทสเซียมที่สะสมอยู่ในเวลากลางคืนทำงานได้ดี ทั้งยังส่งผลให้เกิดเส้นใยในทุเรียนน้อยลง อุณหภูมิอยู่ในช่วงประมาณ 25 – 30 องศาเซลเซียสในเวลากลางวัน ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศประมาณ 75 – 85%

ประวัติความเป็นมา

ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ เริ่มมีการปลูกเมื่อปี พ.ศ. 2523 โดยนายวิชัย วงศ์วิชัย (ซัง) ได้ไปท่องเที่ยวที่จังหวัดชุมพรแล้วพบว่ามีมีการปลูกทุเรียนจำนวนมาก และเห็นว่าลักษณะดินที่จังหวัดชุมพรมีความใกล้เคียงกับลักษณะดินที่อำเภอปากช่องจึงซื้อทุเรียนพันธุ์หมอนทองและพันธุ์ชะนีมาทดลองปลูก ปรากฏว่าพันธุ์ทุเรียนที่เจริญเติบโตได้ดีคือพันธุ์หมอนทอง จึงได้เริ่มนำทุเรียนออกจำหน่ายที่ปากช่องเป็นเจ้าแรก โดยได้รับการตอบรับจากชาวปากช่องและนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ส่งผลให้มีการปลูกกันอย่างแพร่หลายในพื้นที่อำเภอปากช่อง ซึ่งทุเรียนปากช่องเขาใหญ่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้มีรสชาติหวาน มัน เนื้อเนียนละเอียดแห้ง เส้นใยน้อย ด้วยคุณภาพและชื่อเสียงของ “ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่” ทำให้มีการจัดงานของดีอำเภอปากช่องอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในงานจะมีการประกวดผลไม้ขึ้นชื่อของอำเภอปากช่อง รวมทั้งมีการประกวดทุเรียนที่มีการปลูกและเป็นที่ยอมรับในภาคอย่างแพร่หลาย

(8) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิตทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา รายละเอียดตามแผนที่

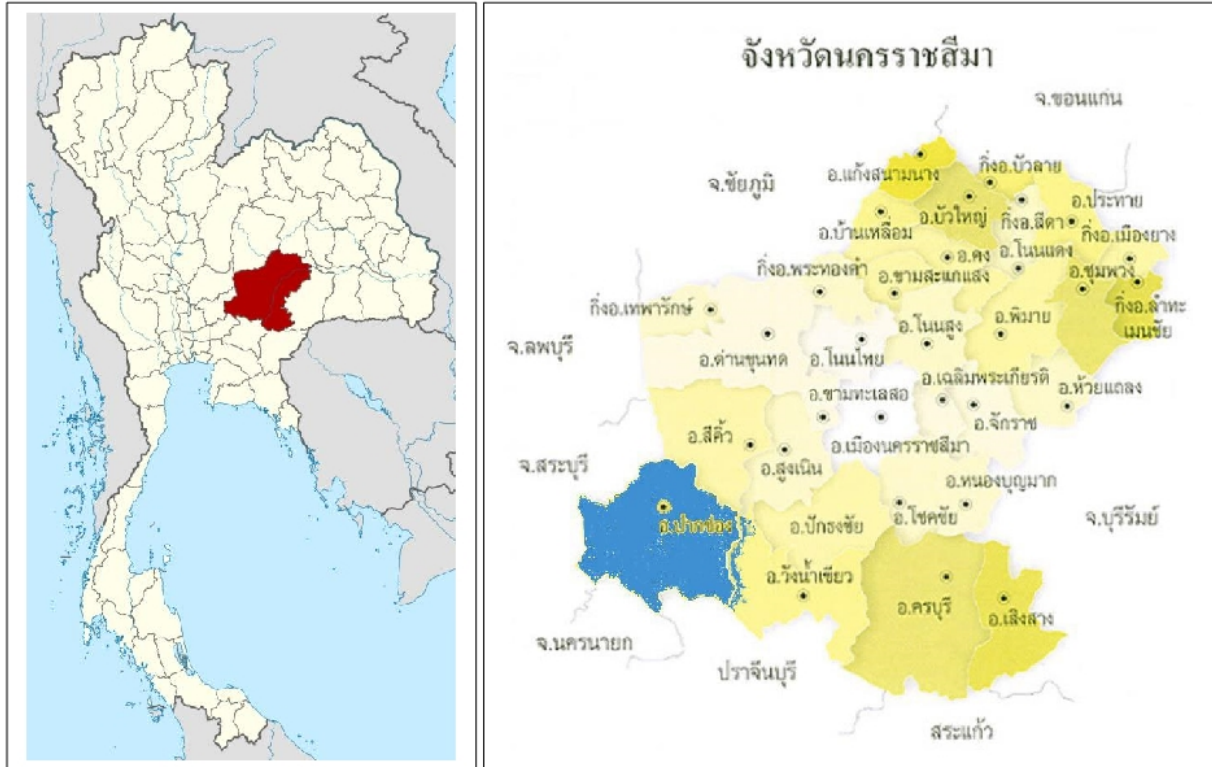
(9) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ ต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(10) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่
 - (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิก ผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด
-

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต ทุเรียนปากช่องเขาใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา